

UKÁŽKA 1

Je to obrovský vták, väčšieho ešte nikto nevidel. Jeho rozpäté krídla sú od kraja po kraj dva razy väčšie ako dlhé bojové člny. Perie na krídlach má dlhšie ako veslá na kanoe. Keď zamáva peruťami, zdvihne sa obrovský vietor. Má strach vzbudzujúce zobáčisko. Pichľavé oči mu blčia ako oheň, keď žmurkne, vtedy sa blýska. Za búrky lieta sem i tam po oblohe a z očí mece blesky.

(indiánska rozprávka - upravené)

1. Do ktorého jazykového štýlu patrí uvedená ukážka 1 ?

- a) náučného b) hovorového c) publicistického d) umeleckého

2. V texte ukážky 1 je použitý:

- a) opisný slohový postup b) rozprávací slohový postup
c) výkladový slohový postup d) informačný slohový postup

3. Text ukážky 1 je z hľadiska jeho zaradenia k slohovému útvaru:

- a) opisom pracovnej činnosti b) odborným opisom
c) umeleckým opisom d) rozprávaním

4. Je to obrovský vták, väčšieho ešte nikto nevidel. Podčiarknuté slovo vo vete je:

- a) 2. stupeň príslovky veľa b) 2. stupeň prídavného mena veľký
c) neurčitá číslovka d) vzťahové prídavné meno v G sg.

5. Správne určený umelecký prostriedok je v možnosti:

- a) *z očí mece blesky* – metafora b) *oči mu blčia ako oheň* – personifikácia
c) *pichľavé oči* – metonymia d) *oči mu blčia* – metonymia

6. UKÁŽKA 2

Konštantín a Metod založili slovanské učilište, akúsi vyššiu dvorskú školu, v ktorej vychovávali a vzdelávali svojich pomocníkov a nástupcov. Za necelé štyri roky pôsobenia šírili kresťanstvo, kultúru, vzdelanie, písomníctvo, literatúru, ale aj zákonodarstvo a poriadok v spoločenskom živote.

Správne určený slohový postup a jazykový štýl ukážky 2 je v možnosti:

- a) opisný slohový postup – publicistický štýl b) výkladový slohový postup – náučný štýl
c) rozprávací slohový postup – umelecký štýl d) informačný slohový postup – rečnícky štýl

7. V texte ukážky 2:

- a) sa nachádzajú dve súvetia, b) sú iba jednoduché vety,
c) je 1. veta súvetie a 2. veta je jednoduchá, d) je 2. veta súvetie a 1. veta je jednoduchá.

8. Označ nesprávne tvrdenie, ktoré sa viaže k ukážke 2.

- a) *Konštantín a Metod* = viacnásobný podmet
b) *vyššiu dvorskú školu* = postupne rozvíjajúci zhodný prívlastok
c) predmet = *kresťanstvo, kultúru, vzdelanie, písomníctvo, literatúru, ale aj zákonodarstvo a poriadok*
d) *roky pôsobenia* = viacnásobný nepriamy predmet

9. Iba abstraktné podstatné mená sú v možnosti:

- a) vzdelanosť, kultúrnosť, zrada, spev b) učilište, vzdelanie, zradca, pomocník
c) jasnosť, vietor, škola, kyslík d) vzájomnosť, hojnosť, kulturista, spevák

10. Z ktorého slovného spojenia sa nedá utvoriť zložené slovo?

- a) vedecký výskum b) doprava autom c) vedúci vlaku d) vlaková stanica

11. Označ vetu, v ktorej je použitá **nesprávna** predložková väzba.

- a) O desať minút budem určite doma.
- b) Pre chorobu neprišiel do školy.
- c) Zatmenie Slnka sledovalo cez sto ľudí.
- d) Stará mama poslala vnučku do záhrady po jahody.

12. Pri ktorom prídavnom mene je **nesprávne** určený vzor skloňovania?

- a) lepší = cudzí
- b) úzka = pekná
- c) líškin = páví
- d) strýkovo = otcovo

13. Prístavok sa nachádza vo vete:

- a) Časopis, ktorý vydávajú deviataci, získal prvenstvo v okresnej súťaži.
- b) Bojnický zámok, ktorý patrí k najkrajším historickým pamiatkam v SR, navštevuje veľa turistov.
- c) Ľudovít Štúr, ktorý bol kodifikátorom spisovnej slovenčiny, písal i ľúbostné básne.
- d) Grasalkovičov palác, sídlo prezidenta SR, dal postaviť šľachtic Anton Grasalkovič.

14. V ktorej možnosti je význam cudzieho slova vysvetlený **nesprávne**?

- a) entuziazmus – oduševnenie, nadšenie
- b) syntax – náuka o skladaní slov do viet
- c) biografía – vlastný životopis
- d) tromf – presvedčivý dôkaz

15. Ktoré zo slov vzniklo odlišným slovotvorným postupom ako zvyšné tri?

- a) lipový
- b) priveľa
- c) orlí
- d) vysoko

16. V ktorej možnosti je **nesprávne** vysvetlený frazeologizmus?

- a) *zatvárať oči pred niečím* – vedome si nevšimáť
- b) *smiať sa niekomu do očí* – veľmi sa čudovať
- c) *chrániť ako oko v hlave* – úzkostlivo chrániť
- d) *mať klapky na očiach* – byť zaslepený

17. V ktorej možnosti sú všetky nesklonné podstatné mená stredného rodu ?

- a) karaoke, skóre, kakadu
- b) renomé, hobby, alibi
- c) kanoe, ataše, rezervé
- d) miss, lady, karate

18. Označ možnosť, v ktorej je k slohovému útvaru **nesprávne** priradený slohový postup.

- a) pozvánka = informačný
- b) charakteristika = opisný
- c) interview = rozprávací
- d) diskusný príspevok = výkladový

19. Ktorý výraz je typický pre umelecký text?

- a) obhajovať myšlienky
- b) blankytné more
- c) záštitu prevzali
- d) prestížna súťaž

UKÁŽKA 3

*Prešporskí šuhaji plačú na rok nový,
vytínajú kriček, pekný kalinový,
vytínajú kriček s koreňmi zo zeme:
„Akože my potom, siroty, budeme!“*

18. Správne určený rým v texte ukážky 3 je v možnosti:

- a) striedavý rým
- b) obkročný rým
- c) prerývaný rým
- d) združený rým

20. Všetky literárne žánre patria k tomu istému literárnemu druhu v možnosti:

- a) óda, epos, epigram
- b) epos, román, poviedka
- c) román, poviedka, óda
- d) epitaf, epigram, epos

21. Medzi slohové postupy **nepatrí** postup:

- a) rozprávací
- b) výkladový
- c) informačný
- d) rečnícky

Svoje odgovede si kontroluj tu.

1. d
2. a
3. c
4. b
5. a
6. b
7. c
8. d
9. a
10. d
11. c
12. c
13. d
14. c
15. b
16. b
17. b
18. c
19. b
20. b
21. d